Με οδηγό τη μύτη ενός μολυβιού

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ

ΕΛΕΝΗ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΥ

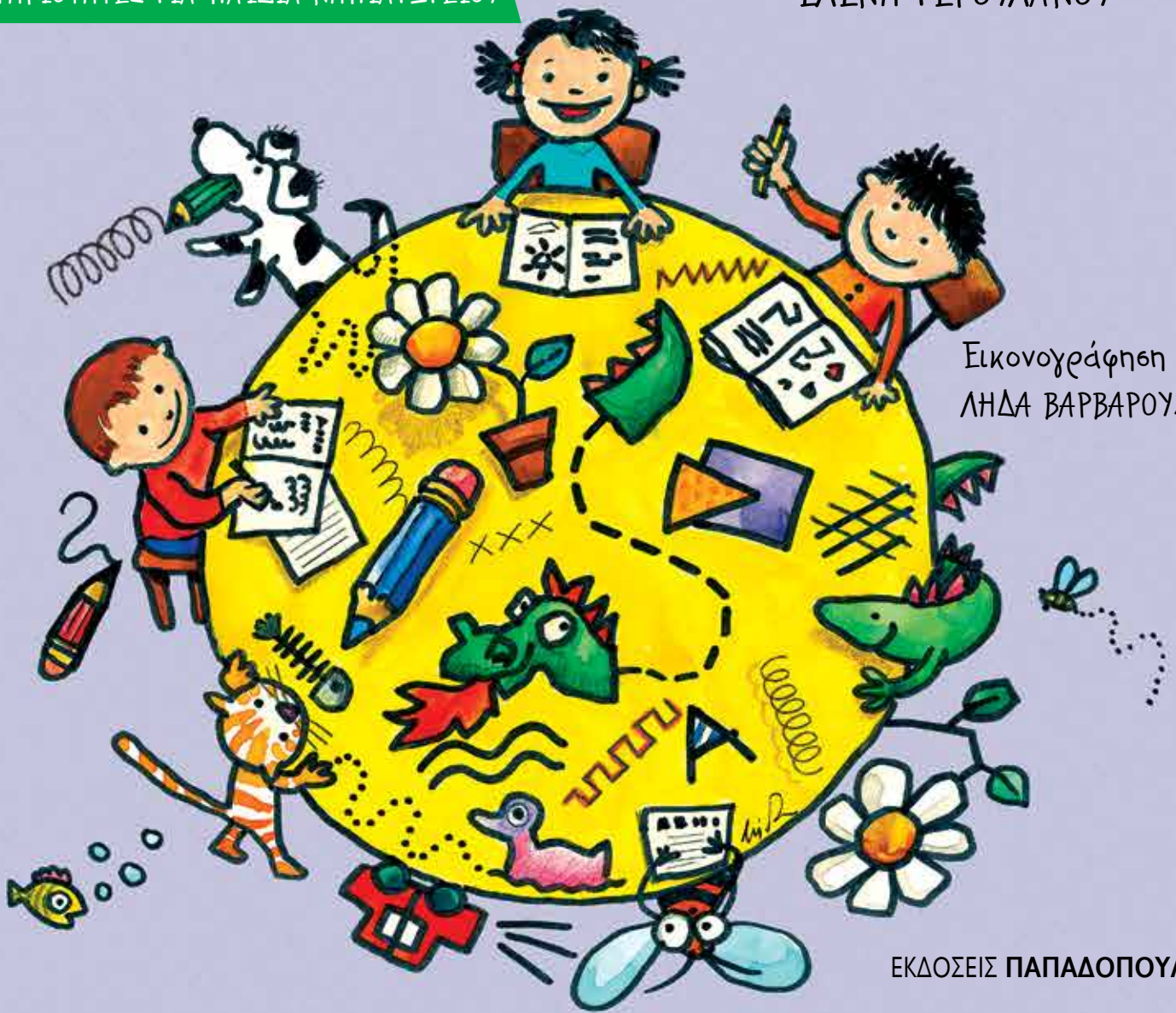

Εικονογράφηση
ΛΗΔΑ ΒΑΡΒΑΡΟΥΣΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ **ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**

ΕΛΕΝΗ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΥ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ

Με οδηγό τη μύτη ενός μολυβιού

Εικονογράφηση Λήδα Βαρβαρούση

ΕΚΔΟΣΕΙΣ **ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**

Ο πιο μεγάλος και ο πιο σημαντικός παιδαγωγικός κανόνας
δεν είναι το να κερδίσουμε χρόνο, αλλά το να χάσουμε χρόνο.
Jean-Jacques Rousseau

ΜΕ ΟΔΗΓΟ ΤΗ ΜΥΤΗ ΕΝΟΣ ΜΟΛΥΒΙΟΥ
Ελένη Γερουλάνου

Εικονογράφηση: Λήδα Βαρβαρούση
Επιμέλεια-διόρθωση: Γιάννης Τσατσαρός

© 2015, Εκδόσεις Κυριάκος Παπαδόπουλος Α.Ε., Ελένη Γερουλάνου

ΕΚΔΟΣΕΙΣ **ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**
www.epbooks.gr
Καποδιστρίου 9, 144 52 Μεταμόρφωση Αττικής, τηλ.: 210 2816134
e-mail: info@epbooks.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ
Μασσαλίας 14, 106 80 Αθήνα, τηλ.: 210 3615334

ISBN 978-960-569-486-9

Εισαγωγή

Η ανάπτυξη της γραφής αποτελεί μια από τις πιο σημαντικές δραστηριότητες του σχολικού αναλυτικού προγράμματος. Είναι μια αληθινή περιπέτεια, που απαιτεί σωματικό και πνευματικό κόπο. Επομένως, η εκμάθηση της γραφής αποτελεί έναν πολύ σημαντικό σταθμό στη μαθητική ζωή του μικρού παιδιού, γιατί αφενός μαθαίνει να επικοινωνεί και να εκφράζεται μέσω ενός κοινού κώδικα και αφετέρου η κατάκτησή της αποτελεί προϋπόθεση για την ανάπτυξη του ατόμου.

Η διαδικασία της γραφής περιλαμβάνει το συντονισμό των μηχανικών, αντιληπτικών και γνωστικών δεξιοτήτων, που δεν αναπτύσσονται πάντα αβίαστα, αλλά απαιτούν εξήγηση, επίδειξη, πειραματισμό, γραφική «προπόνηση». Πολλά παιδιά δυσκολεύονται σε αυτό το στάδιο της εκπαίδευσής τους, γεγονός που έχει αντίθετο αποτέλεσμα στην αυτοπεποίθησή τους και τη σχολική τους επίδοση.

Σκοπός αυτού του βιβλίου είναι το παιδί μέσα από κατάλληλες ασκήσεις:

α) να αναπτύξει τους μυς των χεριών του, έτσι ώστε να αποκτήσει τον έλεγχο που απαιτείται για να σχηματίσει τα σχήματα των γραμμάτων και να αφήσει τα απαραίτητα κενά μεταξύ των λέξεων, και

β) να αναπτύξει τις αντιληπτικές ικανότητες που είναι απαραίτητες για την εξοικείωση με τα σχήματα των γραμμάτων και την οργάνωση της σελίδας.

Στο βιβλίο περιλαμβάνονται ασκήσεις λεπτής κινητικότητας με ρυθμικό και επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα, ασκήσεις συντονισμού ματιού–χεριού, αντίληψης της μορφής, οργάνωσης του χώρου, ασκήσεις προσανατολισμού, διάκρισης μεταξύ εικόνας και φόντου, ενίσχυσης της οπτικής μνήμης κτλ. Οι ασκήσεις ποικίλλουν ως προς το βαθμό δυσκολίας και απαιτήσεων.

Πέρα από τις ασκήσεις αυτές, δίνονται ιδέες και για άλλα παιχνίδια και δραστηριότητες που θα μπορούσαν να συνοδεύουν κάθε ενότητα. Η σχέση τους με τη γραφή δεν είναι τόσο άμεση, αλλά είναι σχεδιασμένες για να συμβάλουν στην ανάπτυξη σχετικών περιοχών αντίληψης και κινητικού ελέγχου.

Οι προτεινόμενες ασκήσεις και δραστηριότητες του βιβλίου δεν είναι σε καμιά περίπτωση δεσμευτικές. Η εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει όποιες θέλει ή να σχεδιάσει και να στηρίξει άλλες, σύμφωνα με τους στόχους της, τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των παιδιών της τάξης της

Διευκολύνοντας τους αριστερόχειρες

Θα πρέπει να θυμόμαστε πάντα και τα αριστερόχειρα παιδιά και όχι να απαιτούμε από αυτά να προσαρμόζονται σε έναν κόσμο σχεδιασμένο για δεξιόχειρες.

Η γραφή με το αριστερό χέρι μπορεί αρχικά να έχει επίπτωση στην ταχύτητα γραφής και στην αναγνωσιμότητά της. Με την κατάλληλη εκπαίδευση όμως και τα αριστερόχειρα παιδιά μπορούν να φτάσουν στο ίδιο επίπεδο ικανοτήτων με τα δεξιόχειρα συνομήλικά τους.

Θέση χαρτιού

Επειδή η κάθετη θέση της σελίδας δεν επιτρέπει στα αριστερόχειρα παιδιά να δουν τι έχουν γράψει και επειδή το παιδί έχει ανάγκη να βλέπει αυτά που γράφει κατά τις πρώτες φάσεις της γραφής, συστήνεται η θέση του χαρτιού να έχει τέτοια κλίση, έτσι ώστε η κάτω σειρά της σελίδας να σχηματίζει γωνία 30 περίπου μοιρών με το άκρο του τραπεζιού.

Κράτημα μολυβιού

Για να διευκολύνουμε το γράψιμο των αριστερόχειρων παιδιών, θα πρέπει να τους μάθουμε να κρατούν το μολύβι πιο πάνω από τα δεξιόχειρα παιδιά.

1

Οπτική διάκριση

Η οπτική διάκριση είναι η ικανότητα που έχει το παιδί να αναγνωρίζει τις διαφορές και τις ομοιότητες σχήματος και μεγέθους μεταξύ διαφόρων στοιχείων. Η ικανότητα αυτή εμφανίζεται παράλληλα με τη φυσική ωρίμανση.

Ειδικότερα, η ικανότητα οπτικής διάκρισης γραμμάτων και λέξεων είναι απαραίτητη στα πρώτα βήματα του παιδιού στην ανάγνωση. Μπορούμε να βοηθήσουμε τα παιδιά να αποκτήσουν τις οπτικές ικανότητες που απαιτούνται για την ανάγνωση φροντίζοντας να τους εξασφαλίσουμε ένα οπτικά πλούσιο περιβάλλον, που θα περιλαμβάνει έντυπο αλλά και μη έντυπο υλικό με διάφορα χαρακτηριστικά. Υπάρχουν πολλά ερεθίσματα που δεν έχουν σχέση με τα γράμματα και που θα μπορούσαν να βοηθήσουν το παιδί να συνειδητοποιήσει τις γραμμές ή ό,τι άλλο συναντήσει στο έντυπο υλικό. Για παράδειγμα, πίνακες και αντίγραφα ζωγραφικών έργων (δισδιάστατα και τρισδιάστατα), χάρτες, πέτρες, κοχύλια, εμπριμέ υφάσματα αποτελούν θαυμάσιο εποπτικό υλικό.

Οι ασκήσεις αυτής της ενότητας έχουν στόχο να βοηθήσουν το παιδί να εξασκήσει την παρατηρητικότητά του και τη λογική σκέψη, αλλά και να αντιληφθεί τις σχέσεις που υπάρχουν ανάμεσα στα πράγματα.

Συμπληρωματικές ασκήσεις

- Μιλήστε στα παιδιά για τα χαρακτηριστικά που κάνουν τα πράγματα να φαίνονται ίδια ή διαφορετικά.
- Παίξτε παιχνίδια που έχουν σχέση με τα οπτικά χαρακτηριστικά. Για παράδειγμα, κρύψτε κάποιο αντικείμενο και ζητήστε από τα παιδιά να το βρουν. Στη συνέχεια, ζητήστε τους να σας πουν ποια χαρακτηριστικά του αντικειμένου τα βοήθησαν να το εντοπίσουν.
- Φτιάξτε αποτυπώματα και ζητήστε από τα παιδιά να τα συνδυάσουν με το σωστό αντικείμενο, δικαιολογώντας την επιλογή τους.
- Παίξτε παιχνίδια όπως η τόμπολα, το memory, τα παζλ μέσα στην τάξη.
- Ζητήστε από τα παιδιά να συγκρίνουν τα παπούτσια τους.
- Δώστε στα παιδιά κουμπιά και ζητήστε τους να τα ταξινομήσουν ανάλογα με το χρώμα, το μέγεθος και το σχήμα.

Χρωμάτισε τις φόρμες με βάση το υπόδειγμα.

πράσινο μπλε κόκκινο

Ένωσε με μια γραμμή κάθε παιδί με τη σκιά του.

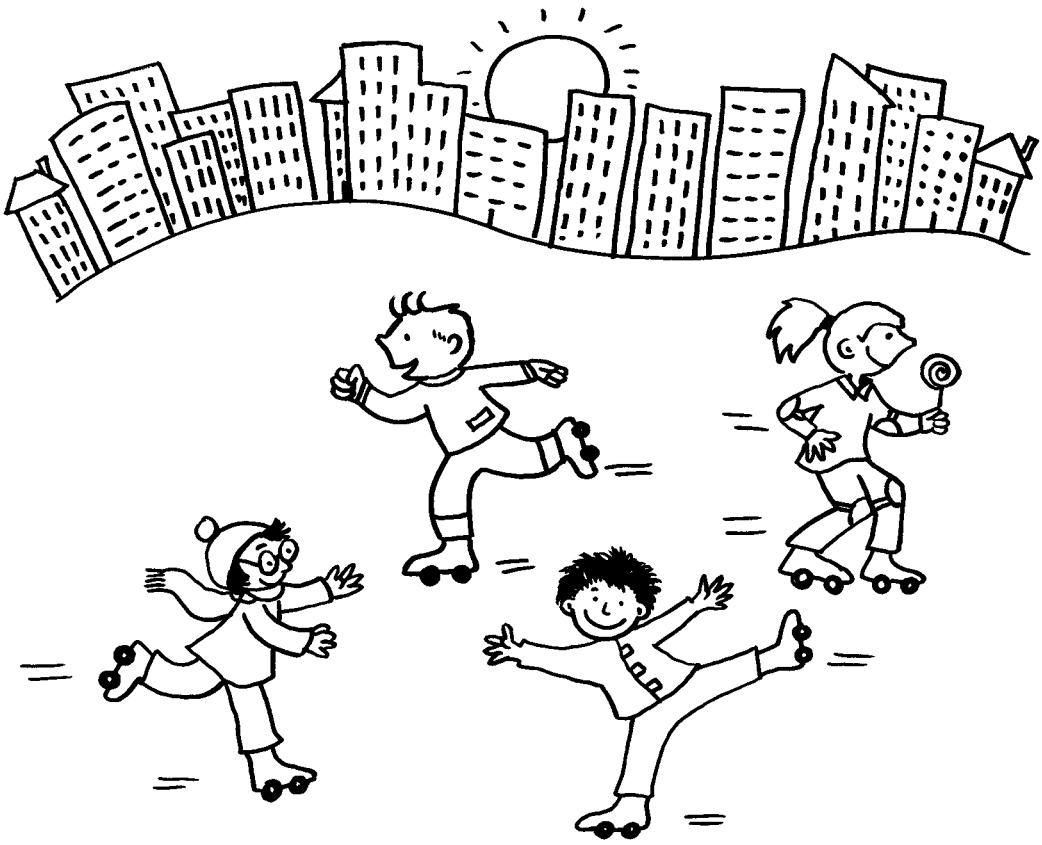

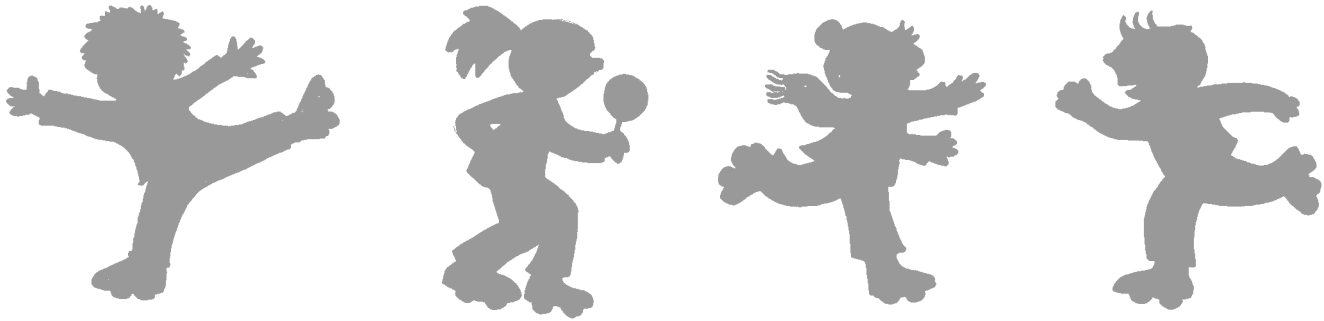

Βάλε κάθε παπούτσι στο σωστό κουτί.

Το βιβλίο αυτό είναι ειδικά σχεδιασμένο για τα παιδιά του Νηπιαγωγείου και έχει στόχο να τα βοηθήσει να κατακτήσουν πιο εύκολα το μαγικό κόσμο της γραφής. Περιλαμβάνει ποικίλες γραφικές ασκήσεις, που βοηθούν το παιδί:

- να εξασκήσει την παρατηρητικότητά του και τη λογική σκέψη,
- να αναπτύξει το συντονισμό ματιού–χεριού,
- να αποκτήσει αντίληψη της μορφής και του χώρου,
- να μυηθεί στη γραφή από τα αριστερά προς τα δεξιά και από πάνω προς τα κάτω,
- να μπορεί να διακρίνει την εικόνα από το φόντο,
- να αποκτήσει την ικανότητα οργάνωσης και προσανατολισμού στο χώρο,
- να αναπτύξει την κριτική του σκέψη και την ικανότητα επίλυσης προβλημάτων που αντιμετωπίζει στην καθημερινή του ζωή.

Πέρα από τις ασκήσεις αυτές, δίνονται ιδέες και για άλλα παιχνίδια και δραστηριότητες που θα μπορούσαν να συνοδεύουν κάθε ενότητα.
Το βιβλίο είναι βασισμένο στο νέο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών για το Νηπιαγωγείο και μπορεί να αποτελέσει ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο για τους εκπαιδευτικούς της προσχολικής ηλικίας.
Επίσης, μπορεί να χρησιμεύσει σε κάθε ενήλικα, αφού του δίνει τη δυνατότητα να έρθει κοντά στο παιδί, να κατανοήσει τον τρόπο σκέψης του, να μοιραστεί μαζί του τα πρώτα του βήματα στον κόσμο της γραφής και να ενθαρρύνει τις προσπάθειές του, καθώς η εκμάθηση της γραφής είναι μια περιπέτεια που απαιτεί σωματικό και πνευματικό κόπο και αποτελεί έναν πολύ σημαντικό σταθμό στη μαθητική ζωή του μικρού παιδιού.

ISBN 978-960-569-486-9
9 789605 694869
Κωδ. μηχ/σης 18.2611
www.epbooks.gr